

Het nieuwe Jeruzalem (Openbaring 21 en 22)

Hoe ervaren de ingezetenen het leven in het nieuwe Jeruzalem?

Tijdens de behandeling van het Bijbelboek Openbaring wordt deze vraag dikwijls gesteld en dat heeft mij geïnspireerd om door consequent redeneren een beeld te krijgen van het leven in het nieuwe Jeruzalem.

In de Bijbel wordt gesproken over Gods gerechtigheid, maar gerechtigheid kan niet bestaan zonder wetgeving en die zal strak gehandhaafd moeten worden om een staat optimaal te kunnen laten functioneren. Maar geldt dat ook voor het nieuwe Jeruzalem? De gerechtigheid wordt hier niet opgelegd maar zit in de ingezetenen zelf omdat zij als geheiligden geen kwade dingen meer kunnen doen. Zij zijn geen vrije mensen meer maar vrome conformisten zonder kritisch denkvermogen. Dat impliceert dat de inwoners van het nieuwe Jeruzalem geen wilsvrijheid hebben.

In het nieuwe Jeruzalem is ook de keuzevrijheid beperkt, er is bijvoorbeeld geen godsdienstvrijheid. Eigenlijk is het nieuwe Jeruzalem niet anders dan een theocratische heilstaat. Juridisch is er weliswaar geen onderscheid tussen personen, iedereen is gelijk en ziet er ook hetzelfde uit (Openbaring 3: 5), maar sommigen zijn toch meer gelijk dan anderen, zij hebben meer privileges, zij bepalen het beleid dat uiteraard gefundeerd is op de gereformeerde interpretatie van de Bijbel. (2 Timótheüs 2: 12) In dat opzicht heeft het nieuwe Jeruzalem veel weg van Maoïstisch China.

Met welke activiteiten houden de inwoners van de heilstaat zich eigenlijk bezig?

Het nieuwe Jeruzalem is af, alles in de stad is volmaakt en niet onderhevig aan vergankelijkheid en ook het kwaad ontbreekt. Dat betekent dat er grote werkloosheid onder de bevolking moet zijn want de meeste, misschien wel alle beroepen danken immers hun bestaan aan de vergankelijkheid en het kwaad. Er zijn geen bouwvakkers, schilders, metselaars en monteurs nodig. Ook geen boeren, tuinders en andere voedselproducenten want volmaakte mensen hoeven geen voedsel tot zich te nemen. Er komen ook geen ziekten voor dus is er geen behoefte aan ziekenhuizen, doktoren en verpleegkundigen. Mensen hoeven niet meer opgeleid te worden, dus geen leraren en geen scholen. Het kwaad ontbreekt, dus geen politieagenten, gevangenisbewaarders, advocaten en rechters. En natuurlijk ook geen begrafenisondernemers vanwege het eeuwige leven dat de ingezetenen bezitten. (Openbaring 21: 4) Omdat niets stuk kan gaan, niets aan slijtage onderhevig is of bederven kan is er ook geen vraag naar winkels en reparatiebedrijven, trouwens jaloezie en hebzucht kent men niet dus bestaat er ook niet de behoefte om de huizen te vullen met artikelen die de burens niet kunnen betalen, trouwens er is geen geld in omloop. Dat is geen enkel probleem want er is toch niets te koop, er wordt geen handel gedreven, geen geld verdiend. Winkels, markten, braderieën, beurzen kom je in het nieuwe Jeruzalem niet tegen. Daarom heeft men ook geen bezittingen, laat staan eigendommen zodat het nieuwe Jeruzalem op een communistisch land lijkt. Hoe zit het eigenlijk met militaire functies want de stad moet toch beschermd worden tegen het binnenkomen van 'iets dat verontreinigt en gruwelijkheden doet en leugen spreekt'? (Openbaring 21: 27) En is daar geen legermacht voor nodig? Ik denk dat er geen leger van mensen is omdat engelen bij de poorten de wacht houden (Openbaring 21: 12) om 'de honden en de tovenaars en de hoereerders en een ieder die de leugen liefheeft en doet' de toegang te weigeren. (Openbaring 22: 15)

Wat doen al die ingezetenen de hele dag als ze niet werken? Houden ze zich misschien bezig met sport en spel? Nee, want winnen en verliezen hoort bij een competitieve samenleving en dat is het nieuwe Jeruzalem niet. Zijn er dan misschien culturele activiteiten zoals kunst, muziek en theater waar ze hun tijd aan besteden? Jazeker en daarop geeft de Bijbel een helder antwoord. Een ieder zal namelijk 'zingen van Gods goedertierenheên tot in der eeuwigheid'. (Psalm 89: 1) Onvermoeid en zonder ophouden want nachtrust hebben deze volmaakte mensen niet nodig, trouwens er zijn überhaupt geen nachten meer. (Openbaring 21: 23) Ze zullen zich in ieder geval niet vervelen.

Hoe voelen de mensen zich eigenlijk in deze nieuwe omstandigheden? Voelen zij zich altijdjdurend gelukkig zoals je in een volmaakte situatie zou mogen verwachten? Ik denk het niet want gelukzaligheid kan niet los gezien worden van ellende. Blijdschap bestaat immers niet zonder verdriet. Wij ervaren blijdschap omdat wij ook verdriet kennen, die twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Blijdschap, gelukzaligheid, is een tijdelijke gemoedstoestand, een toestand die niet eindeloos kan voortduren omdat gelukkige gevoelens steeds weer afgewisseld worden door minder gelukkige gevoelens, dat hoort nu eenmaal bij het normale aardse bestaan. Je geniet van de vrijheid van je vakantie juist omdat je de verplichting van het werk kent. Geluk en blijdschap horen dan ook thuis in een wereld waar vergankelijkheid is en die is niet in het nieuwe Jeruzalem. Daar gebeuren geen dingen die blijdschap of verdriet opwekken, daar is bijvoorbeeld geen geboorte en geen sterfte. Daar zijn geen feesten en plechtigheden, geen verjaardagen, jubilea en begrafenissen. Geen vrolijkheid en gelach op een feest, geen huilende mensen bij een droevige aangelegenheid. Het nieuwe Jeruzalem is een emotieloze samenleving waarin een eeuwigdurende vlakheid heerst.

Piet Soeteman.

Preek van ds. A. Jonker op 8 mei 2022 over de opstanding van de doden volgens 1 Korinthe 15:35-49 en Markus 12:18-27.

Een citaat uit zijn preek over huwelijk en seksualiteit in het hiernamaals:

“Man en vrouw? De seksualiteit, dat hoort wezenlijk bij ons menszijn. En straks is daar geen sprake van. Ze trouwen niet en ze nemen niet ten huwelijk **dus dan is er ook geen sprake van een seksualiteitsbeleving**. Trouwens als we dat vergelijken met Jezus Christus. Hoewel Hij een man was beleefde Hij geen seksualiteit. Dat wij dan lijken op Hem, dus geen huwelijk.”

Volgens ds. Jonker bestaat er geen seksualiteit in het Nieuwe Jeruzalem omdat daar geen huwelijken gesloten worden. Alsof seks alleen binnen het huwelijk plaatsvindt! Jonker bestempelt seksualiteit als een zondige daad en wil die in het Nieuwe Jeruzalem uitbannen, daar wordt niet gevreeën. Maar dat heeft verregaande consequenties want geslachtsdelen zijn overbodig en zullen dus bij het ontvangen van het ‘nieuwe lichaam’ (1 Kor. 15: 42-44) ontbreken en omdat er geen kinderen geboren worden hebben vrouwen ook geen borsten meer. Het verschil tussen man en vrouw bestaat in het hiernamaals niet meer. Iedereen moet op elkaar lijken zodat niemand zich van de ander kan onderscheiden. In het nieuwe lichaam ontbreken meer nutteloze organen. Omdat de hemelse ingezetenen zich ook niet meer hoeven te voeden ontbreken bijvoorbeeld alle spijsverteringsorganen vanaf de tanden tot en met de anus. En wat te denken van de schedelinhoud. Die is zeer beperkt want de uitverkorenen hoeven niet meer zelf na te denken dat doet God voor hen.

Piet Soeteman, september 2023.

En hoe vergaat het de niet-uitverkorenen?

Op de dag des oordeels worden allen die niet door God zijn uitverkoren definitief vernietigd:

Openbaring 20:15: "En zo iemand niet gevonden werd geschreven in het boek des levens, die werd geworpen in den poel des vuurs."

Na deze afrekening daalt het Nieuwe Jeruzalem uit de hemel neder, de heilige stad waarin de uitverkorenen eeuwig mogen leven.

Maar dan lezen we:

Openbaring 21:27: "En in haar zal niet inkomen iets, dat ontreinigt, en gruwelijkheid doet, en leugen spreekt; maar die geschreven zijn in het boek des levens des Lams."

Hoezo? Alle slechterikken waren toch verdelgd, in de vlammen omgekomen? Blijkbaar was 'de poel des vuurs' niet heet genoeg en staan ze nu voor de poorten van de heilige stad:

Openbaring 22:15: "Maar buiten zullen zijn de honden, en de tovenaars, en de hoereerders, en de doodslagers, en de afgodendienaars, en een iegelijk, die de leugen liefheeft, en doet."

Engelen moeten ervoor zorgen dat het gespuis de stad niet binnengaat maar ik betwijfel of de boosdoeners dat willen want daar zullen ze hun vrije wil moeten inleveren en net als de vrome ingezetenen 'eeuwig moeten zingen van Gods goedertierenheên'.

Dus zullen ze eerder kiezen voor het ongebonden leven buiten de muren van de heilige stad.

Piet Soeteman, april 2023.

Hoe fijn is het om dood te zijn?

Niet-bestaan is de meest ideale omstandigheid waarin de mens kan verkeren, immers bestaan, zowel in het hier en nu als in het hiernamaals heeft bestaansimplicaties en niet-bestaan heeft die niet. Als de mens na zijn overlijden blijft bestaan, bijvoorbeeld als ziel voortleeft, dan impliceert dat dat denken en voelen ook blijven bestaan want dat zijn eigenschappen die inherent zijn aan het menszijn. Dat wil zeggen dat in het hiernamaals de mens kan lijden onder nare herinneringen, gedachten en gevoelens zoals verdriet, eenzaamheid en jaloezie. Niet-bestaan heeft die implicaties uiteraard niet. Het mensbeeld dat de kerk voor ogen heeft blijkt dus minder ideaal te zijn dan het mensbeeld van de ongelovige want daarin houdt met de dood het bestaan op.

Piet Soeteman, augustus 2022.